

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Petra Průchy, soudce zpravodaje JUDr. Tomáše Langáška a soudkyně Mgr. Jany Brothánkové v právní věci žalobce: **Ing. arch. M. S.**, proti žalovanému: **Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy**, se sídlem Karmelitská 7, Praha 1, týkající se žaloby na ochranu proti nečinnosti žalovaného správního orgánu a na ochranu před nezákonným zásahem a žádosti žalobce o přiznání osvobození od soudního poplatků v tomto řízení, v řízení o kasační stížnosti proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 25. 8. 2014, č. j. 10 A 63/2014 - 21,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost žalobce **se zamítá.**
- II. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

Žalobce se domáhal ochrany před nečinností a nezákonnými zásahy žalovaného, které měly spočívat v neposkytnutí informace ve věci akreditace studijních oborů, které absolvoval. V žalobě s poukazem na špatnou finanční situaci navrhl, aby mu byl soudem ustanoven zástupce a přiznáno osvobození od soudních poplatků. Městský soud v Praze v návětí citovaným usnesením jeho žádost zamítl s poukazem na to, že podle § 36 odst. 3 s. ř. s. tíží účastníka, který požádal o osvobození od soudních poplatků, břemeno tvrzení a břemeno důkazní ohledně jeho majetkových poměrů. Nedoloží-li účastník své majetkové poměry, je to důvodem pro zamítnutí žádosti o osvobození od soudních poplatků. Tak se stalo i v nyní posuzovaném případě. Žalobce soudu řádně neosvětlil a nedoložil své majetkové poměry. Sice soudu předložil vyplněný formulář prohlášení o osobních, majetkových a výdělkových poměrech a výpisy z účtu, avšak z těchto dokumentů plynou pouze jeho příjmy za období 2013, nikoli však v roce 2014, který je rozhodným obdobím

pro posouzení majetkových poměrů žalobce. S ohledem na tvrzení žalobce, že v roce 2014 neměl žádné příjmy, v kombinaci s tvrzením, že si nevytvořil žádnou finanční rezervu a že jeho výdaje činí měsíčně minimálně 12 500 Kč, Městský soud v Praze navíc shledal žalobcova tvrzení o jeho majetkových poměrech za nevěrohodná (s poukazem na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 8. 2009, č. j. 1 As 39/2009 - 88). Městský soud v Praze také poukázal na množství sporů vedených žalobcem před tímto soudem a zabýval se také povahou nyní projednávané žaloby, a to v návaznosti na rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 7 As 101/2011 - 66 ze dne 26. 10. 2011. Dospěl přitom k závěru, že žalobce vede s různými veřejnými institucemi množství sporů týkajících se poskytování informací podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, které často pokračují jako spory soudní, a přitom nejde o spory mající vztah k podstatným okolnostem účastníkovy životní sféry (netýkají se, a to ani nepřímo, účastníkovu majetku, životních podmínek či jiných podobných záležitostí, nýbrž jde o spory vyvolané účastníkovým zájmem o veřejné záležitosti a fungování veřejných institucí). Ani v tomto případě tedy nejde o spor mající vztah k podstatným okolnostem žalobcovy životní sféry, jde pouze o obecné proklamace o porušování jeho práv ze strany žalovaného. Toto zjištění prohloubilo závěr soudu o tom, že přiznat žalobci osvobození od soudních poplatků by nebylo na místě.

Proti tomuto usnesení podal žalobce (dále též „stěžovatel“) kasační stížnost, v níž namítal, že mu nebyla dána možnost vyjádřit se k věci před rozhodnutím. Dále uplatnil blanketní námitku (nazývanou žalobcem „souhrnnou doložkou pro uplatnění práva“) porušení všech ústavních a zákonných procesních práv a všech úrovní práva; takovou doložku uplatňuje standardně v řízeních, která vede. Požádal též o osvobození od soudního poplatku pro řízení o kasační stížnosti a o ustanovení advokáta.

Nejvyšší správní soud netrval na zaplacení soudního poplatku za kasační stížnost ani na povinném zastoupení stěžovatele advokátem s poukazem na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 9. 2007, č. j. 9 As 43/2007 - 77.

Důvody stížnosti, jak je stěžovatel obsahově vymezil, se opírají o § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., neboť stěžovatel v zásadě namítá porušení svých procesních práv, tedy jinou vadu řízení před soudem, která mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí ve věci samé ve smyslu citovaného ustanovení. Nejvyšší správní soud poté kasační stížnost věcně posoudil a dospěl k závěru, že není důvodná.

Městský soud v Praze své rozhodnutí odůvodnil neúplností a nevěrohodností údajů o majetkových poměrech uvedených stěžovatelem. Se závěry Městského soudu v Praze se Nejvyšší správní soud ztotožňuje. Žádá-li žalobce osvobodit od soudního poplatku, musí tvrdit a prokázat své aktuální majetkové poměry; údaje vztahující se k období, které je již vzdálenější minulostí, nejsou pro posouzení důvodnosti žádosti relevantní. Stěžovatel ostatně proti tomuto závěru nic nenamítal a svou kasační stížnost postavil jen na tom, že mu bylo odepřeno domnělé právo vyjádřit se k podkladům, na jejichž základě soud rozhodl. Šlo přitom toliko o podklady stěžovatele, které soudu předložil on sám. Pokud se s nimi chtěl stěžovatel i tak znovu seznamovat, mohl tak učinit realizací svého práva nahlížet do soudního spisu.

pokračování

Nejvyšší správní soud doplňuje, že nesplnění podmínek pro osvobození od soudních poplatků vylučuje i právo na bezplatné zastoupení (§ 35 odst. 8 s. ř. s.). Dospěl-li Městský soud v Praze ke správnému závěru, že podmínky pro osvobození od poplatku splněny nebyly, musel proto logicky zamítnout též žádost o ustanovení zástupce.

Nejvyšší správní soud se ztotožňuje i se závěrem Městského soudu v Praze, že v daném případě – ve smyslu rozsudku č. j. 7 As 101/2011 - 66 ze dne 26. 10. 2011 – nejde o spor mající vztah k podstatným okolnostem žalobcovy životní sféry, pročez by bylo možné mimořádně aplikovat soudní uvážení a osvobození od soudního poplatku nepřiznat. Nadto tento závěr nebyl v daném případě hlavním důvodem pro zamítnutí žádosti o osvobození od soudního poplatku; Městský soud v Praze jím toliko zesílil primární důvod pro zamítnutí žádosti o osvobození od soudního poplatku, jímž byla neúplnost a nevěrohodnost údajů o majetkových poměrech uvedených stěžovatelem.

Nejvyšší správní soud taktéž považuje okolnosti, za nichž stěžovatel uplatňuje u soudu svá práva, jako projev svévolného a účelového uplatňování práva (srov. např. rozsudek ze dne 8. 3. 2012, č. j. 2 As 45/2012 - 11). Stěžovatel svá práva uplatňuje převážně zjevně šikanózním způsobem a nesoudí se veden snahou o meritorní řešení sporu, nýbrž pro samotné vedení sporu (srov. rozsudek ze dne 7. 6. 2012, č. j. 2 As 82/2012 - 13). Přitom Nejvyšší správní soud v minulosti již aproboval i taková rozhodnutí soudů prvního stupně, které zamítly žádost stěžovatele o osvobození od soudního poplatku s odůvodněním, že stěžovatel zneužívá institutu osvobození od soudních poplatků k bezplatnému svévolnému uplatňování práva k neomezenému vedení soudních sporů (viz např. rozsudek ze dne 25. 2. 2013, č. j. 2 As 28/2013 - 11).

V evidenci zdejšího soudu bylo vedeno ke dni 15. 9. 2014 celkem 121 spisů, v nichž žalobce vystupuje v pozici stěžovatele, resp. navrhovatele. Z evidence zdejšího soudu je dále patrné, že množství žalobcem vedených sporů se v průběhu času zvyšuje. Pouhá skutečnost, že stěžovatel vede takové množství sporů, přirozeně sama o sobě neznamena, že by jeho žádostem nemělo být vyhověno. Rozhodující je seriovitost a stereotypnost stěžovatelem vedených sporů, spojená s opakováním obdobných či zcela identických argumentů. Výmluvně o tom svědčí stěžovatelova standardizovaná „souhrnná doložka pro uplatnění práva“, jež se stala typickou přílohou jeho procesních úkonů, stejně jako jiná jeho podání, výstižně nazývaná „slepý rozklad, slepá žaloba, slepá kasační stížnost, slepé odvolání či dovolání, slepá ústavní stížnost“.

O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud podle ustanovení § 60 odst. 1, 7 s. ř. s., ve spojení s ustanovením § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti ze zákona. Žalovaný měl ve věci úspěch, podle obsahu spisu mu však žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 21. října 2014

JUDr. Petr Průcha
předseda senátu